



GABRIELLA GÖRANSSON
Allodium og Grønt Mylder



Utsnitt fra Allodium

«Allodium og Grønt Mylder»

er en tittel som minner om sang og rytme, bevegelse både fremover og bakover, både i tid og sted. Tittelen antyder en dypere forståelse av forholdet mellom mennesket og naturen, og utforsker temaer som uavhengighet, tilhørighet og vekst.

Det latinske ordet “allodium” henviser til en form for eiendomsrett, en arv eller en odel. Noe man har ervervet kun på grunn av familietilhørighet, uavhengig hvem akkurat vi er eller hva vi vil. Denne odelen gir oss mulighet til å ta arven og bruke den akkurat som vi vil, en frihet, en autonomi uten andres innblanding eller begrensning. En arv er også noe vi har med oss, inne i oss, ikke som noe fysisk utenfor oss selv, men noe som gjør at vi nettopp er akkurat den vi er. Vi kan ha arvet fars smil eller mors temperament. En odel eller en arv indikerer også et ansvar for hvordan det forvaltes videre, hvordan vi bærer med oss arven inn i nåtiden og inn i fremtiden. Allodium innebærer en frihet, men også et stort ansvar.

I arbeidet «Allodium» har Göransson brukt sjablongene hun har arvet av sin svenske bestefar som var dekorasjonsmaler og treskjærer. Sjablongene er sannsynligvis laget mellom 1910 – 1930 og de ble brukt til å dekorere svenske slott og gårder. Göransson har tatt denne arven med seg inn som en naturlig forlengelse av eget kunstnerskap og laget malerier hvor sjablongene er blitt brukt igjen og igjen på store papirflater. Med ulike farger, over hverandre og under hverandre bygger Göransson opp et rom og en dybde med de ulike sjablongene. Arbeidene kan leses som tapeter med deres gjentagende mønster der det ikke finnes noen begynnelse ei heller noen slutt. Eller de kan se ut som helt tilfeldige malerier der man har kastet malingen på lerretet lik de abstrakte ekspresjonistene gjorde på 40-50 tallet. Verket viser en arv som både inneholder den generelle kunsthistorien, men også kunstnerens egne familiehistorie.

Den andre delen av tittelen, “Grønt Mylder”, viser til en aura av frodighet og liv. “Mylder” indikerer en overflod eller en rikdom av noe, i dette tilfellet grønt, som er assosiert med naturen og dens mangfoldige vekst. Grønnfargen er ofte knyttet til friskhet, vitalitet og fornyelse, og i denne konteksten kan den representere en følelse av gjenfødelse, vekst og kontinuitet.

Verket «Grønt Mylder» har blitt bygget frem, lag på lag i utstillingsrommet. Lik verket «Allodium» finnes det her heller ingen begynnelse eller en slutt, verken i alle de enkelte sirkelene eller i den store installasjonen. Det er som om den har vokst ut av veggen, og formert seg igjen og igjen med et overskudd og en energi slik kun naturen selv kan. Dette verket inviterer betrakteren til å dykke ned i en verden av frodighet og livskraft, og minner oss om naturens evige syklus av vekst, forfall og gjenfødelse.

Gabriella Göransson har jobbet som kunstner siden hun ble uteksaminert fra Statens Håndverk og Kunstindustriskole med hovedfag i tekstil i 1990. Her forsket hun på stofftrykk, men hun opplevde at dette ble så «flatt» at hun startet å undersøke papiret, en undersøkelse som har vart helt frem til nå. Papiret slik som Göransson jobber med det er alt annet enn flatt. Hun lager alt papiret selv fra lin og bomullsfibre, og bruker en håndverksteknikk lik den man brukte i Kina for over to tusen år siden.

Göransson er født i Firenze av norsk mor og svensk far, begge anerkjente kunstnere. Moren laget store billedvever til ulike utsmykninger, mange av dem samarbeidet foreldrene om. Hennes egen arv er en naturlig forlengelse i eget kunstnerskap, helt konkret i sjablongene og symbolsk i kraft av familiebandene.

Tekstilkunsten har en lang tradisjon med strenge regler og streng etikette. Dette har Göransson en nonchalant tilnærming til, og sier: «Ting skal være som de er.» Med denne tilnærmingen til egen kunst har hun uredd brutt regler og er ikke bekymret for å gå nye veier. Hun beveger seg både fremover og bakover. Bakover med håndverkstradisjoner som er over to tusen år gamle, hundre år gamle sjablonger, men også fremover i måten hun bruker teknikkene og arven og gjør de til sine egne.

Göransson har en egen evne til å skape en følelse av bevegelse og flyt i arbeidene sine. Selv i de mest stillestående komposisjoner synes hennes teksturer å bevege seg og pulserer med liv. Dette skaper en følelse av dynamikk og energi som gjør at man blir dratt mot arbeidene hennes.



Sammen utgjør utstillingen “Allodium og Grønt Mylder” en spennende dualitet. På den ene siden har vi begrepet om uavhengighet og frihet mens på den andre siden har vi den rike og pulserende energien av naturlig vekst og overflod. Utstillingen inviterer oss til å reflektere over forholdet mellom individet og det naturlige miljøet, samt å utforske våre egne personlige og kollektive reiser mot frihet, vekst og selvrealisering.

Hvem er vi både i forhold til vår familie, vår tid og vår fortid?

Karianne Helen Sand



Tekst: Karianne Helen Sand

Bilder: Øystein Thorvaldsen

Layout: Ellinor Myskja Balke